

Kommittédirektiv

Översyn av reglering, omfattning, ansvar,
finansiering m.m. avseende legal metrologi,
spårbar tid och frekvens samt riksmätplatser

Dir.
2006:106

Beslut vid regeringssammanträde den 30 november 2006

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare skall utreda reglering, omfattning, ansvar, finansiering, m.m. avseende legal metrologi, spårbar tid och frekvens samt riksmätplatser. Metrologi handlar bland annat om måttenheter, mätinstrument och system som kan garantera handelsprodukters prestanda, eller avslöja fusk med sådana.

Gällande *reglering* på det metrologiska området är i första hand inriktad på konsumentskydd. Det finns anledning att överväga om denna inriktning bör ändras samt även ompröva omfattningen och tillämpningen av denna reglering. Det kan därutöver finnas anledning att anpassa den svenska regleringen till vad som gäller i andra europeiska länder, även om någon formell harmonisering på europeisk nivå av lagstiftningen inte skett.

Genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG av den 31 mars 2004 om mätinstrument (EUT L 135, 30.4.2004, s.1, Celex 32004L0022), det s.k. mätinstrumentdirektivet (MID), trädde i kraft den 30 oktober 2006. Direktivet innebär stora förändringar inom området *legal mätteknik*. Ekonomistyrningsverket (ESV) har på regeringens uppdrag utrett frågan om den framtida finansieringen av metrologiverksamheten (ESV 2005:28). ESV avstod emellertid från att lämna konkreta förslag till sådan finansiering, men anvisade vilka möjliga vägar som står öppna. Den framtida

finansieringen av genomförandet av bl.a. MID är oviss och behöver därför klarläggas. Detsamma gäller den till Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) från andra myndigheter fr.o.m. 2007 överförda tillsynen över återkommande kontroll av legala mätinstrument på marknaden, där även framtida omfattning och inriktning behöver klarläggas.

Funktionaliteten hos elektroniska kommunikationsnät och moderna lösningar i IT-system är beroende av korrekt och säker *tid och frekvens*. I dag finns dock inget formellt, samordnat huvudansvar för tid och frekvens eller någon utpekad myndighet eller några andra aktörer som ansvarar för att utveckla, producera och tillhandahålla robust och spårbar tid och frekvens eller utöva tillsyn över området.

Eftersom departement och myndigheter berörs av denna fråga behöver ansvarsförhållandena kring robust, korrekt och spårbar tid och frekvens klargöras. Det bör också undersökas hur man kan främja en utökad användning av säker och spårbar tid, t.ex. för samhällsviktiga aktörer.

Det statliga stödet till *riksmätplatser* uppgår till ca 28 miljoner kronor år 2006. Anspråken på statligt stöd till riksmätplatserna har hittills i huvudsak utgått från verksamhetens egna, metrologiskt fokuserade, perspektiv. Hur detta perspektiv relaterar till såväl de små och medelstora företagens verkliga behov som till andra näringspolitiska mål är emellertid oklart.

Det bör därför analyseras om det nuvarande stödets omfattning och inriktning är ändamålsenligt utifrån ett bredare, näringspolitiskt, perspektiv. Utredaren skall dessutom:

- Analysera och vid behov föreslå ändringar när det gäller nuvarande omfattning av den tvingande metrologiska regleringen. Framför allt bör restriktionen att föreskrifter endast får meddelas om de är befogade från konsumentskydd ses över.
- Överväga om och vid behov föreslå på vilket sätt bemyndigandet för SWEDAC, i 8 § förordningen (1993:1066) om måttenheter, mätningar och mätdon, att besluta om avgifter, bör ges en tydligare legal form.
- Bedöma om nuvarande sanktionssystem mot överträdelser av föreskrivna krav är ändamålsenligt.

- Föreslå lämplig omfattning, inriktning och finansiering för den metrologiska tillsynen (legal metrologi).
- Analysera och föreslå dels vem som bör ha samordnings- och/eller huvudansvar för spårbar tid och frekvens i Sverige, dels vem/vilka som bör ha ansvar för produktion, distribution och tillhandahållande av spårbar tid och frekvens.
- Föreslå former och ansvar för finansiering av verksamheten spårbar tid och frekvens.
- Föreslå åtgärder som kan behövas för att stimulera användning av robust, spårbar tid och frekvens i Sverige samt lämplig ansvarsfördelning mellan olika aktörer i detta avseende.
- Kartlägga och analysera omfattning och inriktning av statligt stöd till riksmätplatsverksamheten vid Sveriges provnings- och forskningsinstitut AB, SP i Borås och Statens Strålskyddsinstitut (SSI) i Stockholm.
- Analysera dels eventuella samordningsvinster genom ökat nordiskt och annat internationellt riksmätplatssamarbete, dels överväga behov och förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla riksmätplats för samtliga nuvarande mätstorheter.
- Analysera samt vid behov föreslå ändringar när det gäller lämplighet och ändamålsenlighet med det nuvarande anslags- respektive dispositionsansvaret för det statliga stödet till riksmätplatsverksamheten.

Utredaren skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2007 samt dessförinnan, senast den 31 maj 2007, lämna en redovisning av preliminära eller indikativa förslag som kan påverka statsbudgeten 2008.

Bakgrund

Legal metrologi

Regelverket för metrologi tillhör de allra äldsta och tillämpades bl.a. vid byggandet av de egyptiska pyramiderna. I Sverige infördes regelverk för meter och kilogram på 1870-talet som ersatte tidigare regelverk för aln, pund, m.m. Den gällande regleringen av legal metrologi är från början av 1990-talet.

I jämförelse med situationen i andra länder i Europa är endast en förhållandevis liten del av metrologin författningsreglerad i Sverige. Den svenska metrologiska lagstiftningen är huvudsakligen begränsad till att ge konsumenterna skydd mot oriktig mätning och vägning. De grundläggande metrologiska bestämmelserna finns i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton och i förordningen (1993:1066) om måttenheter, mätningar och mätton.

SWEDAC får meddela föreskrifter om krav på mätningar och mättekniska metoder samt krav på och kontroll av mätton om dessa behövs för att uppfylla Sveriges internationella överenskommelser eller om föreskrifterna är befogade från konsumentsynpunkt. Föreskrifterna skall dessutom avse skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa, kommunikationer eller näringsverksamhet.

SWEDAC får i egenskap av tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall efterlevas. Ett sådant föreläggande eller förbud får förenas med vite. SWEDAC kontrollerar att bl.a. vågar och bensinpumpar som är i användning stämmer överens med föreskrivna krav.

SWEDAC:s sektorsansvar på det metrologiska området har hittills finansierats genom avgifter. Enligt 8 § förordningen om måttenheter, mätningar och mätton får SWEDAC besluta om avgifter på mätton som omfattas av styrelsens tillsyn enligt 7 §. Avgifterna skall bestämmas så att de täcker kostnaderna för denna tillsyn. Föreskrifter om sådana avgifter meddelas av styrelsen efter samråd med Ekonomistyrningsverket. Riksdagens bemyndigande att ta ut avgifter gavs i ett beslut med anledning av regeringens proposition om marknadskontroll för produktsäkerhet, m.m. (prop. 1993/94:161).

Behov av klagöranden

Regleringen på metrologiområdet är i första hand inriktad på konsumentskydd. Även på områden som inte direkt berör enskilda konsumenter kan det emellertid finnas behov av

tvingande regler. Sverige är tämligen ensamt om att endast reglera förhållandet mellan konsument och näringsidkare och att låta förhållandet mellan näringsidkare vara oreglerat. Näringsidkare som, på ett oreglerat område, vill låta kontrollera sina mätinstrument kan vända sig till kalibreringsföretag. Här finns dock vissa problem.

Kalibreringsföretag i olika länder, såväl ackrediterade som icke ackrediterade, kan använda olika metoder för kalibreringen. Metoderna kan, har det visat sig, vara så olika utformade att det kan uppstå en snedvriden konkurrens. Dessutom är resultatet av kalibrering endast ett bevis på hur rätt eller fel ett instrument visade vid tidpunkten för kalibreringen. Här finns inga krav på hur instrumentet skall vara konstruerat, inte heller på typgodkännande eller på att instrumentet skall vara kontrollerat som lämpligt för en viss uppgift. Instrumentet kanske visar rätt under ideala förhållanden men kanske inte fungerar alls vid miljöpåverkan och olika former av störning, t.ex. så kallad EMC-emission från en mobiltelefon.

Det finns även andra områden där problem kan uppstå på grund av frånvaron av myndighetsföreskrifter om och kontroll av mätinstrument. Som ett exempel kan nämnas handel med utsläppsätter.

Även andra skäl talar för en översyn. Bland annat finns det en grundläggande oklarhet om vad som i framtiden skall vara föremål för reglering. Oklarheten blir inte mindre av att det i bemyndigandena talas om att föreskrifter får meddelas om de avser skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa, kommunikationer eller näringsverksamhet.

Den svenska linjen inom metrologiområdet har bland annat sin grund i en önskan om att inte i onödan reglera förhållanden mellan näringsidkare.

Det bör emellertid prövas om inte denna inriktning kan uppnås på annat sätt än genom nuvarande begränsning av bemyndigandena att meddela föreskrifter.

Det finns fall där en bransch önskar att en reglering införs. Exempelvis framförde renhållningsbranschen och upphandlande kommuner gemensamt en önskan om införande

av enhetliga tekniska krav för vågar som används vid vägning av hushållsavfall. En sådan reglering är nu genomförd.

Utredaren skall överväga om en offentligrättslig reglering endast skall finnas på områden som är intressanta från konsumentsynpunkt.

Erfarenheterna från tillsyn av mätinstrument som redan finns på marknaden visar att andelen mätinstrument i bruk som inte uppfyller kraven i vissa fall är mycket hög. Detta kan naturligtvis ha många orsaker. En orsak kan vara att innehavaren inte känner till att det finns krav på kontroll och att det är innehavaren som själv ansvarar för att kontroll sker.

En annan orsak kan vara att innehavaren medvetet underlåter att kontrollera sina instrument eftersom risken för upptäckt uppfattas som liten och sanktionerna anses som lindriga. Om detta antagande är riktigt kan det finnas anledning att överväga skärpta påföljder.

Ett ytterligare skäl för att överväga att införa en direkt sanktionsmöjlighet är vissa av bestämmelsernas utformning. De regler som finns för icke-automatiska vågar, som ytterst har sin grund i tvingande gemenskapslagstiftning, kan tjäna som exempel. Endast vågar som används för försäljning av varor till enskild konsument behöver genomgå periodisk omverifiering. En våg som under en del av året används vid försäljning till konsumenter och under resten av året används i annan verksamhet omfattas endast av verifieringsplikt då den används i konsumentsammanhang. Det kan i sådana fall uppstå avsevärda problem vid tillsyn och tillämpning av regelsystemet.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG av den 31 mars 2004, det s.k. mätinstrumentdirektivet (MID), innebär stora förändringar för området legal mätteknik. Direktivet omfattar mätinstrument innan de tas i bruk på marknaden och innebär att mätinstrument som uppfyller direktivets kravspecifikationer får fri rörlighet inom EU. Det är intressentens, t.ex. tillverkarens, ansvar att på förhand bevisa att kraven uppfyllts och det är myndigheternas ansvar att i efterhand utöva tillsyn genom s.k. marknadskontroll. Direktivet säger däremot inget om hur denna marknadskontroll skall bedrivas. Detta överlämnas i stället till medlemsstaterna att

själva bestämma. Tidigare var ansvaret för de mätinstrument som omfattas av direktivet fördelat på flera myndigheter (Vägverket, Statens energimyndighet, Boverket och SWEDAC). Nu har föreskrifts- och tillsynsansvaret för alla instrument som omfattas av direktivet förts över till SWEDAC.

Ekonomistyrningsverket (ESV) har på regeringens uppdrag utrett frågan om finansiering av metrologiverksamhet. I rapporten (ESV 2005:28) förs resonemang om förutsättningar samt för- och nackdelar med avgifts- respektive anslagsfinansiering.

ESV avstår från att lämna konkreta förslag om hur finansieringen bör utformas vad gäller såväl mätinstrumentdirektivet som tillsyn och återkommande kontroll av legala mätinstrument (som, till skillnad från direktivet, avser återkommande kontroll av att lagstadgade kalibreringar utförts på vissa närmare angivna mätinstrument med ofta lång teknisk livslängd, t.ex. hushållens el- och vattenmätare).

ESV menar att det är oklart hur omfattande tillsynsverksamheten kommer att vara i framtiden och att det är svårt att avgränsa och administrera de olika delkollektiv som, enligt ESV, berörs av tillsyn. Oklarheten innebär att det ännu är ovisst hur den framtida metrologiverksamheten bör finansieras samt i vilken omfattning denna finansiering kommer att påverka statens utgifter. Det är därför angeläget att komma fram till sådana konkreta förslag som kan omsättas i praktiken fr.o.m. budgetåret 2008.

Robust och spårbar tid och frekvens

Av regeringens proposition Från IT-politik för samhället till politik för IT-samhället (prop. 2004/05:175) framgår att det blir allt viktigare med exakt och internationellt gemensam tidgivning, s.k. UTC (Universal Time Coordinated). Sådan tid bör därför finnas tillgänglig och spridas på ett stabilt sätt i Sverige. Funktionaliteten i elektroniska kommunikationsnät och moderna lösningar i IT-system är beroende av tillgång till korrekt och säker tid. Ofta krävs att olika delar av dessa kommunikationsnät och IT-system är inbördes synkroniserade. Det

blir också allt viktigare att alla inblandade system har tillgång till samma tidsangivelse. Tillgång till korrekt och spårbar¹ tid är mycket viktigt t.ex. vid tidsstämpling av olika typer av information, från skrivdatum i filer till elektroniska signaturer, krypteringsnycklar och poster i loggdatabaser för uppföljning, t.ex. vid spårning av IT-incidenter.

Ofta hämtar användare tid från utländska gratistjänster på Internet, alternativt från GPS-systemet eller andra internationella källor. Sådana källor finns i stor mångfald, ofta med okänd robusthet mot störningar.

Gemensamt för dessa är att förhållandet till riksmätplatsen för UTC är mer eller mindre okänt, dvs. kopplingen eller spårbarheten till UTC är inte säkerställd. För användare med särskilt höga säkerhetskrav bör hämtning av tid skyddas med säkerhetsfunktionerna i Network Time Protocol (NTP), vilket möjliggör upptäckt av manipulerad eller förfalskad tidsinformation.

Tillgång till en säker och internationellt spårbar tidhållning i Sverige med mycket hög och väl dokumenterad kvalitet är en viktig gemensam resurs (i likhet med vad som gäller för mätnormaler och distribution av andra fysikaliska mätstorheter, t.ex. massa, längd, volym, tryck, el, temperatur och strålning). I propositionen Ett informationssamhälle för alla (prop. 1999/2000:86) föreslog regeringen att tidhållningen för den svenska delen av Internet bör tillhandahållas med spårbarhet från riksmätplatsen för tid och frekvens vid helstatliga SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB i Borås.

Den internationella spårbarheten när det gäller tidhållningen i Sverige är SP:s representation av UTC benämnd UTC (SP). Med stöd från Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen) och i samverkan med företaget Svensk teleutveckling och produktinnovation AB

¹ Spårbar tid är en tidskälla som genom rapportering till Internationella byrån för mått och vikt (BIPM, Bureau international des poids et mesures) blir en del av den internationella tidsskalan UTC, Universal Time Coordinated. BIPM:s uppgift är att ställa SI-systemet till förfogande över hela världen som ett enhetligt och entydigt måttssystem.

(STUPI) har SP i slutet av 1990-talet byggt upp kompetens och system inom området. SP har bland annat byggt tidhållningssystem och ansvarar för tidhållningen i en infrastruktur där de nationella knutpunkterna för Internet i Stockholm, Göteborg och Malmö är försedda med gruppklocksystem och därtill hörande tidsservrar.

Inom ramarna för regeringens uppdrag att öka robustheten i de elektroniska kommunikationsnäten har Post- och telestyrelsen (PTS) beslutat om ett antal åtgärder vid riksmätplatsen för tid och frekvens vid SP. Arbetet med att tillhandahålla och främja användningen av en robust tid distribuerad via Internet i Sverige bör fortsätta och utvecklas vidare.

Den behovsbild inom tid och frekvens som beskrevs i senaste IT-propositionen (prop. 2004/05:175) är fortfarande i högsta grad aktuell och har i flera fall förstärkts. Tid är väsentlig både ur teknisk och användarsynvinkel vid uppbyggnaden av ett nytt kommunikationssystem för de s.k. blåljusmyndigheterna, vid uppbyggnaden av digital-TV-nätet och vid etableringen av offentliga e-tjänster. Det är också en fråga om IT-säkerhet. Nya behovsområden kommer sannolikt att utvecklas där tillgång till en korrekt, uthållig och säker tid är viktig, t.ex. inom transportväsendet, vård- och omsorgssektorn samt vid brottsbekämpning.

Behov av klargöranden

I dag finns inget formellt utpekat huvudansvar eller ansvar för samordning av spårbar tid och frekvens i elektroniska kommunikationsnät. SP och PTS samarbetar dock nära i dessa frågor. "Produktion" av spårbar tid och frekvens sker i dag hos SP och STUPI i nära samarbete vilket resulterar i högkvalitativ svensk tid. Distributionen sköts i dag företrädevis av företaget Netnod Internet Exchange AB som via sina svenska Internetknutpunkter fritt och utan kostnad tillhandahåller spårbar tid.

Tillhandahållande av högkvalitativ spårbar frekvens är minst lika viktigt. Distribution av frekvens sker i dag på olika sätt

med olika kvalitet och kostnad. Forskning och utveckling samt finansiering av denna sker hos SP och STUPI. Tidigare fick SP forskningsmedel från KK-stiftelsen. Denna finansiering har numera upphört.

Finansieringen av forskning och utveckling av spårbar tid och frekvens är i dagsläget därmed osäker. PTS har inom ramen för sitt uppdrag att skapa robusta elektroniska kommunikationer sett behov av fortsatt forskning och utveckling av spårbar tid och frekvens. PTS har också investerat i såväl utrustning som forskning vid enskilda tillfällen de senaste åren.

PTS, SP och STUPI m.fl. har påtalat behovet av att klargöra ansvarsförhållanden och finansieringsfrågor m.m.

Många av åtgärderna som föreslogs i förra IT-propositionen (prop. 1999/2000:86) inom området tid och frekvens har genomförts och det är väsentligt att utveckla området vidare i takt med ökande behov. Svensk tid och frekvens kännetecknas i dag av robusthet och kvalitet. Utgångspunkten är att tillgång till korrekt och robust tid är en strategiskt viktig resurs. En viktig aspekt är då också att bedöma det långsiktiga behovet av kompetens inom området.

Det finns i dag inget formellt, samordnat huvudansvar för tid och frekvens eller någon utpekad myndighet eller andra aktörer som ansvarar för att utveckla, producera och tillhandahålla robust och spårbar tid och frekvens eller utöva tillsyn över området. Eftersom flera departement och myndigheter berörs av denna fråga behöver ansvarsförhållandena kring robust, korrekt och spårbar tid och frekvens klargöras.

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) ansvarar i dag för att ta fram grundfunktioner och specifikationer för robusta offentliga e-tjänster. Att stimulera användning av robust och spårbar tid och frekvens genom att ta fram korrekta kravspecifikationer är därmed ett viktigt verktyg för att uppnå uppsatta mål inom IT-politiken. Det bör undersökas hur man kan främja en utökad användning av säker och spårbar tid, t.ex. för samhällsviktiga aktörer.

Riksmätplatser

Metrologi handlar om att kunna ange och kontrollera produkters mätbara prestanda och egenskaper på ett korrekt sätt och i enlighet med det internationella mätsystemet (de s.k. SI-enheterna), t.ex. med avseende på längd, vikt, flöde, frekvens, strålning. Metrologin har betydelse för såväl enskilda konsumenter som näringslivets konkurrenskraft och en väl fungerande internationell handel.

”Spårbarhet” är ett nyckelbegrepp inom metrologin och innebär att mätresultat kan spåras tillbaka till den nationella eller internationella normalen via en obruten kedja av jämförelsemätningar mot lämpliga normaler. En produkts eller en maskins prestanda skall alltså kunna spåras tillbaka i en obruten kedja av kalibreringsbevis med allt högre angiven noggrannhet från exempelvis den maskin som med viss angiven noggrannhet tillverkat produkten, där maskinen kalibrerats mot ett ackrediterat kalibreringslaboratorium, som kalibrerats mot en riksmätplats, som regelbundet kalibreras mot en internationell mätplats (högsta noggrannhetsnivån).

En praktisk konsekvens och användning av metrologin är att företag som certifierar sig enligt t.ex. ISO 9000-standard därmed förbinder sig att uppfylla denna ”spårbarhet” för företagets produkter, mätningar, etc. Metrologin kan därför ses som en infrastrukturell förutsättning för näringslivets, främst de små och medelstora företagens, konkurrenskraft.

För de multinationella storföretagen är mättekniskt kunnande ett viktigt konkurrensmedel. Dessa företag förfogar över egen sådan kompetens och egna mätlaboratorier. De kan dessutom samarbeta på global nivå med andra metrologiska aktörer. De små och medelstora företagen saknar däremot ofta egen metrologisk kompetens och är vid behov hänvisade till att samarbeta med exempelvis nationella kalibreringslaboratorier.

SWEDAC är den centrala myndighet som genom ett ackrediteringsförfarande utövar tillsyn över ett femtiotal kalibreringslaboratorier samt de två riksmätplatserna vid SP i Borås och SSI i Stockholm. SWEDAC har däremot ingen uppgift i förvaltningen av vare sig laboratorierna eller riksmätplatserna.

Riksmätplatserna ansvarar för ett femtiotal olika mätstorheter på s.k. primär eller sekundär nivå (varav t.ex. vikt och längd är två). Verksamheten kring var och en av mätstorheterna utgör ofta högt specialiserad teknik och tillsammans utgör de ett svåröverblickbart tekniskt komplex. Av den anledningen har regeringen tillsatt ett särskilt metrologiråd med uppgift att bl.a. ge råd till regeringen när det gäller behov och relevans av statligt stöd till riksmätplatserna.

Rådet representerar samlad kompetens inom riksmätplatsernas tekniska områden, men har samtidigt begränsade möjligheter att bedöma behoven av statligt stöd utifrån ett samlat näringspolitiskt perspektiv.

Den metrologiska verksamheten vid riksmätplatserna finansieras genom anslaget 38:10 Upprätthållande av nationell metrologi m.m. under utgiftsområde 24 Näringsliv med ca 28 miljoner kronor år 2006.

Behov av klargöranden

Det statliga stödet till riksmätplatserna motiveras utifrån det generella antagandet att verksamheten är till nytta och närmast nödvändig för de små och medelstora företagens behov och långsiktiga konkurrenskraft. Det saknas emellertid tillräckliga belägg för att det nuvarande stödets omfattning och inriktning mer specifikt motsvarar ett sådant antagande.

Anspråken på statligt stöd till riksmätplatserna har hittills i huvudsak utgått från verksamhetens egna, metrologiskt fokuserade, perspektiv. Hur detta perspektiv relaterar till företagens verkliga behov och till andra näringspolitiska mål är emellertid oklart.

Det finns därför anledning att analysera huruvida det nuvarande stödets omfattning och inriktning är ändamålsenligt utifrån ett bredare näringspolitiskt perspektiv.

Det kan dessutom finnas skäl att analysera om det går att åstadkomma samordningsvinster eller kostnadseffektiviseringar genom ökat nordiskt och annat internationellt samarbete på riksmätplatsnivå. Går det exempelvis genom ökat sådant samarbete att minska antalet mätstorheter inom det egna landets

gränser? Finns det anledning att revidera antalet mätstorheter på riksnivå? Finns tillräckliga motiv och förutsättningar att även fortsättningsvis och långsiktigt upprätthålla nationell riksmätplatsnoggrannhet för samtliga (femtioalet) nuvarande mätstorheter?

Mot bakgrund av det svåröverskådliga teknologikomplex som riksmätplatsverksamheten representerar behöver lämpligheten och ändamålsenligheten med det nuvarande anslags- respektive dispositionsansvaret för det statliga stödet till verksamheten klarläggas bättre.

Uppdraget

En särskild utredare får i uppdrag att i fråga om

Legal metrologi:

- Analysera och vid behov föreslå ändringar när det gäller nuvarande omfattning av den tvingande metrologiska regleringen. Framför allt bör restriktionen att föreskrifter endast får meddelas om de är befogade från konsumentskydd ses över.
- Överväga om och vid behov föreslå på vilket sätt bemyndigandet för SWEDAC i 8 § förordningen (1993:1066) om måttenheter, mätningar och mätdon att besluta om avgifter bör ges en tydligare legal form.
- Bedöma om nuvarande sanktionssystem mot överträdelser av föreskrivna krav är ändamålsenligt.
- Föreslå lämplig omfattning, inriktning och finansiering för den metrologiska tillsynen (legal metrologi).

Robust och spårbar tid och frekvens:

- Analysera och föreslå dels vem som bör ha samordnings- och/eller huvudansvar för spårbar tid och frekvens i Sverige, dels vem/vilka som bör ha ansvar för produktion, distribution och tillhandahållande av spårbar tid och frekvens.
- Föreslå former och ansvar för finansiering av verksamheten spårbar tid och frekvens.

- Föreslå åtgärder som kan behövas för att stimulera användning av robust, spårbar tid och frekvens i Sverige samt lämplig ansvarsfördelning mellan olika aktörer i detta avseende.

Riksmätplatser:

- Kartlägga och analysera omfattning och inriktning av statligt stöd till riksmätplatsverksamheten vid SP i Borås och SSI i Stockholm.
- Analysera dels eventuella samordningsvinster genom ökat nordiskt och annat internationellt riksmätplatssamarbete, dels överväga behov av och förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla riksmätplatsnoggrannhet för samtliga nuvarande mätstorheter.
- Analysera samt vid behov föreslå ändringar när det gäller lämplighet och ändamålsenlighet med det nuvarande anslags- respektive dispositionsansvaret för det statliga stödet till riksmätplatsverksamheten.

Uppdragets genomförande och tidsplan

Utredaren skall samverka med berörda myndigheter och representanter för näringslivet och dess organisationer. När det gäller konsekvenser för företagen skall samråd ske med Näringslivets regelnämnd.

Utredaren skall kostnadsberäkna och lämna förslag på finansiering för eventuella förslag.

Utredaren skall redovisa sitt uppdrag till regeringen senast den 31 december 2007 samt dessförinnan, senast den 31 maj 2007, lämna en redovisning av preliminära eller indikativa förslag som kan få statsfinansiell påverkan år 2008.

(Näringsdepartementet)